

RURAL RESILIENCE

Photographic Representation of Resourcefulness
in Hungary's Smallest Villages

Dániel Halász

Moholy-Nagy University of Art and Design Budapest (MOME), Doctoral School
KU Leuven / LUCA School of Arts, Associated Faculty of the Arts

Dániel Halász

RURAL RESILIENCE

Photographic Representation of Resourcefulness
in Hungary's Smallest Villages

This book was submitted in partial fulfillment of the requirements for the degrees
of PhD in the Arts and Doctor of Liberal Arts.

Supervisors:

Ábel Szalontai / DLA professor / MOME Budapest

Tímea Antalóczy / PhD associate professor / MOME Budapest

Bart Geerts / PhD associate professor / KU Leuven - LUCA School of Arts

Supervisory Committee:

Oliver Udy / Head of Photography / Falmouth University

Gábor Arion Kudász / Head of MA Photography / MOME Budapest

May 2025

MAGYAR NYELVŰ ÖSSZEFOGLALÓ, TÉZISEK

Magyarország legapróbb falvainak közösségei a társadalmi-gazdasági változások kihívásaihoz alkalmazkodnak. E művészeti kutatás azt vizsgálja, hogyan nyilvánul meg, formálódik és reprezentálódik a találékonyság és az ellenállóképesség a mindennapi vidéki életben, és hogy ezeket a gyakorlatokat miként alakítja a tágabb társadalmi-politikai és gazdasági környezet. A munka elméleti kutatásra és száz főnél kisebb lélekszámú településeken folytatott fotográfiai terepmunkára épül.

Az „életvilág” fenomenológiai fogalmából kiinduló elméleti keret három, egymással összefüggő szempontból közelíti meg a vidéki élethelyzeteket: a kortárs kelet-európai vidéki identitás összetevői, a gyakorlati találékonyság mindennapi megnyilvánulásai, valamint a dokumentarista fotográfia képessége ezen valóságok megragadására.

A kutatás módszertana a séta mint művészeti gyakorlat, a lassú, megfigyelő fotográfia, az interjúk, a kulturális jelenségeket feltáró kísérleti módszerek (cultural probes) és a médiakísérletek ötvözetére épül. Így elméletileg megalapozott, reflektív vizuális elemzést kínál a magyarországi vidéki valóságról. A tartós közösségi jelenlét és az analitikus vizuális feldolgozás eredményeként létrejött három művészeti projekt, valamint a Falu című mestermunka a vidéki élet kézzelfogható nyomait örökíti meg: a megélt tapasztalatokat és az észlelt valóságokat.

A disszertáció a művészeti mestermunkát kíséri és egészíti ki, célja, hogy párbeszédet kezdeményezzen, és új szempontokat kínáljon a kelet-európai vidéki találékonyság összetett, gyakran mellőzött világának megértéséhez.

Kulcsszavak: dokumentarista fotográfia, találékonyság, hétköznapi probléma-megoldás, leleményesség, túlélési stratégiák, Kelet-Európa, Magyarország, falu, vidék.

1. A kortárs vidéki terek – különösen a perifériákon – vizsgálata kritikus felismerésekkel szolgálhat olyan globális kihívások mélyebb megértéséhez, mint az élelmezésbiztonság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a találékonyság és a kulturális értékek továbbélése.

2. Magyarország az egyetlen ország Európában, amelyet 1981 óta folyamatos népességfogyás jellemez. A lakosság 40 százaléka városokon kívül él, és a települések egyharmadának lakosság száma nem éri el az 500 főt, több mint 5 százaléka pedig a 100 főt sem.

3. A magyar falvak fejlődését összetett földrajzi, történelmi és társadalmi-politikai folyamatok formálták, melynek eredményeként jellegzetes településtípusok alakultak ki.

4. A földrajzi, gazdasági vagy társadalmi korlátokkal terhelt periférikus környezetek táptalajt nyújthatnak a leleményességnek és a találékonyságnak, mint az alkalmazkodás velük járó, szerves stratégiáinak.

5. A kortárs dokumentarista fotográfiai gyakorlatok egyre inkább reflektívek, inkluzívak és kritikus szemléletűek; megkérdőjelezzik az objektivitás hagyományos fogalmát, és nemritkán fiktív elemeket is alkalmaznak a hatalom és a reprezentáció kérdéseinek feszegetésére.

6. A kelet-európai és magyarországi vidéket középpontba állító közelmúltbeli fotográfiai projektek témák átfogó körével foglalkoznak, beleértve a nők tapasztalatait, a nemi szerepeket, a generációk közötti kapcsolatokat, a migráció jelenségét és a költői narratívákat.

7. Az ellenállóképesség dokumentálása olyan rétegzett, adaptív és empátikus művészeti kutatási módszertant igényel, amely a megfigyelés, az interakció és a reprezentáció különböző megközelítéseit ötvözi.

8. A művészeti komponens (fotókönyv és kiállítás) a doktori kutatás szerves részét képezi, vizuálisan artikulálva és kiegészítve a disszertációban kifejtett elméleti diskurzust.

9. A leleményesség és a nehézségekkel szembeni alkalmazkodás nem elszigetelt cselekedetként, hanem a mindennapi élet alapvető, mindent átható aspektusaként tárulnak fel, amelyek mélyen beágyazódnak az anyagi kultúrába, a társas kapcsolatokba és a túlélési stratégiákba.

Rural Resilience:
Photographic Representations of Resourcefulness in Hungary’s Smallest Villages

Design: Dániel Halász, Ella Hassin
Printed in Hungary by Stancttechnik

Edition of 10, self-published by Dániel Halász, May 2025

The research was financed by the Moholy-Nagy University of Art and Design,
KU Leuven / LUCA School of Arts - Associated Faculty of the Arts,
and Robert Capa Contemporary Photography Center.

2025 © Dániel Halász

